

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

673

Vragen van de leden **Dik-Faber** (ChristenUnie) en **Van der Staaij** (SGP) aan de Minister voor Medische Zorg over *de CASA-klinieken* (ingezonden 16 november 2017).

Antwoord van Minister **Bruins** (Medische Zorg) (ontvangen 12 december 2017).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van signalen dat de kwaliteit van zorg bij de CASA-klinieken mogelijk niet gewaarborgd is (geweest)?¹

Antwoord 1

Ja, daarom heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting (IGJ i.o., hierna inspectie) op 12 oktober 2017 de Stichting CASA Klinieken (hierna: CASA Klinieken) ook onder verscherpt toezicht gesteld. Reden hiervoor waren de aanhoudende zorgen van de inspectie over de kwaliteit en veiligheid van de zorg, de continuïteit van zorg en de voorwaarden voor goed bestuur in CASA Klinieken. Het faillissement van de Stichting CASA Nederland, op 8 augustus 2017, en de daarop volgende reorganisatie van CASA Klinieken, was voor de inspectie al direct reden het toezicht op CASA Klinieken te intensiveren, waarbij onder andere in verschillende vestigingen onaangekondigde bezoeken zijn gebracht. In mijn meest recente brieven over de situatie bij CASA Klinieken, van 28 november en 1 december jongstleden, heb ik aangegeven dat de curator heeft laten weten dat de eerder voorziene doorstart van CASA Klinieken niet is geslaagd en dat de hulpverlening na 8 december 2017 door CASA Klinieken niet zou worden voortgezet². Inmiddels is gebleken dat de curator de hulpverlening al eerder heeft moeten stopzetten. De inspectie ziet toe op de kwaliteit en veiligheid van de zorg, ook in een overgangssituatie naar een andere zorgverlener, en spreekt de bestuurder hier op aan. Het belang van de continuïteit, kwaliteit en veiligheid van de abortushulpverlening staat voor mij voorop. Vrouwen met een hulpvraag moeten op een goede plek terecht kunnen. Zoals ik u heb gemeld zal ik u van relevante ontwikkelingen op de hoogte houden.

¹ <https://npvzorg.nl/nieuws/npv-vraagt-inspectie-op-treden-casa-affaire/>

² Kamerstuk 34 775 XVI, nr. 30 en Kamerstuk 34 550 XVI, nr. 149

Vraag 2

Deelt u de mening dat vrouwen die ongewenst zwanger zijn en een abortus willen ondergaan veelal in een kwetsbare positie zitten en derhalve goede begeleiding en psychosociale en lichamelijke zorg verdienen?

Antwoord 2

Alle vrouwen die zich in een situatie bevinden waarin zij een zwangerschapsafbreking overwegen moeten goede begeleiding en goede zorg krijgen. Dit wordt geregeld in de Wet afbreking zwangerschap (Waz) en het Besluit afbreking zwangerschap, die vereist dat er door een kliniek afspraken gemaakt zijn over nazorg en dat er voldoende begeleiding moet zijn voor de vrouw. Het Nederlands Genootschap van Abortusartsen (NGvA) heeft hier ook richtlijnen over opgesteld. De inspectie ziet hierop toe.

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat er – als de berichten kloppen – 24 behandelingen per dag plaatsvinden, wat als te zwaar voor het behandelend team wordt ervaren? Kunt u uitsluiten dat er niet meer behandelingen plaatsvinden dan verantwoord is, gegeven de financieel slechte situatie van de CASA-klinieken?

Vraag 5

Deelt u de mening dat verpleegkundige uitzendkrachten die niet eerder een abortus hebben begeleid onvoldoende in staat zijn om kwalitatief goede zorg te verlenen? Wilt u een toelichting geven op uw antwoord?

Vraag 6

Bent u bereid de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting onderzoek te laten uitvoeren naar de bovengenoemde signalen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3, 5 en 6

De raad van bestuur en de raad van toezicht van zorginstellingen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en veiligheid van zorg. De inspectie ziet hierop toe en grijpt in indien zij constateert dat de kwaliteit en/of veiligheid van zorg onvoldoende is geborgd. In het geval van CASA Klinieken hebben – zoals ik in de beantwoording van vraag 1 heb aangegeven – aanhoudende zorgen van de inspectie over de kwaliteit en veiligheid van de zorg, de continuïteit van zorg en de voorwaarden voor goed bestuur in CASA Klinieken ertoe geleid dat CASA Klinieken op 12 oktober onder verscherpt toezicht gesteld.

Over de zorgverlening bij CASA Klinieken ontving de inspectie in de afgelopen periode diverse meldingen en signalen van medewerkers van CASA Klinieken en uit andere abortusklinieken. Deze signalen en meldingen hadden onder meer betrekking op de door u genoemde onderwerpen. De inspectie heeft deze signalen en meldingen betrokken bij de bezoeken en (bestuurs)gesprekken die in de afgelopen periode hebben plaatsgevonden. Na afronding van het traject van verscherpt toezicht zal de inspectie een rapportage opstellen en zoals gebruikelijk openbaar maken. Dit laatste met het voorbehoud dat betrokkenen het recht hebben om hier bezwaar tegen aan te tekenen.

Vraag 4

Op welke wijze is gewaarborgd dat de psychosociale begeleiding en het bespreken van alternatieven voor een abortus (artikel 5 van de Wet afbreking zwangerschap) niet in de knel komen? Deelt u de mening dat ook de behandelingen in een abortuskliniek vallen onder de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) en vrouwen derhalve recht hebben op informatie over de ingreep, de te verwachten gevolgen en risico's en andere mogelijke methoden van behandeling?

Antwoord 4

Zoals ik bij de beantwoording van vraag twee heb gesteld, moeten alle vrouwen die zich in een situatie bevinden waarin zij een zwangerschapsafbreking overwegen, kunnen rekenen op goede begeleiding en goede zorg. Psychosociale begeleiding, evenals het bespreken van alternatieven, is daarvan een wezenlijk onderdeel. De inspectie ziet hierop toe. Vanzelfspre-

kend vallen behandelingen in een abortuskliniek onder de WGBO. Hoewel de inspectie geen wettelijke toezichhoudende taak heeft op de uitvoering van de WGBO, controleert zij de door u genoemde onderwerpen als onderdeel van goede zorg zoals bedoeld in de Wet kwaliteit, klachten geschillen zorg (Wkkgz) en spreekt zorgaanbieders daarop aan.

Vraag 7

Op welke wijze wordt gegarandeerd dat de zorg aan alle wettelijke vereisten voldoet bij een eventuele doorstart van de CASA-klinieken?

Antwoord 7

Een partij die een of meer locaties van CASA Klinieken wil overnemen dient een vergunning op grond van de Wet afbreking zwangerschap (Waz) aan te vragen. Daarbij zal vanuit de kant van VWS en de inspectie de gebruikelijke, zorgvuldige procedure voor verlening van een vergunning worden gevolgd.